

MAGYAR KURIR.

Nr. 35.

Indult Bétsből, Pénteken, Május' 1-ső napján, 1829.

B é t s.

A' folyó esztendő Jan. 16-dikán kihirdettetett volt a' Bétsi Ujságban, mi-tsoda foganattal ment elő 1818 óta a' Státus régibb adósságainak kitöröltetése a' hitelező Könyvekből; és az Obligatiók-nak nyilván lett semmivé tétele. Ugyan akkor említettett, hogy 1828-dik esztendőre nézve öt milliom forintból álló Tőke, 100-zát harmadfél for. kamatra véve, vagyon a' semmivé tételre meghatározva.

Nyilván való helyen leendő eléget-tések ezen Státus adósságról szolló leveleknek Május 2-dikán 1829-ben, fog véghez menni, arra kirendelt Biztosság jelenlétében, a' papíros pénzek elégette-tésének szokott helyen, a' városon kívül lévő Glaszín.

Ts. Österreicher Jó'sef Úr Orvos Doctor, Budai születésű Erdemes Hazánkfija, ki több esztendeig Kame-ralis Physicus Hivatalt viselt nagy meg-elégedéssel a' Balaton Füredi Savanyu víznél, 1620 ezüst forintból álló tőke pénzt határozott el igen nemes tételre, 's ezt más nemes gondolkozású Jóltévők adakozása által 2480 forintra nevelvén a' N. M. Udvari Hadi tanátsnak ilyen aján-lással adta által, hogy ezen tőkepénz-nek esztendei kamatja, mindenkor ol-lyan személyek között osztassék ki Füre-den, kik katonai rendből valók lévén,

esztendőnkénta' végre küldetnek az otta-ni savanyú vízre, hogy ott egésségek hely-re állítása végett savanyú vízzel éljenek.

Ő Ts. K. Felsege kegyelmes tetszé-sének kinyilatkoztatásával méltóztatott ezen nemes indulatú ajánlást elfogadni, és a' felöle készített fundationalis levelet aláírásával megerősíteni.

Hadi Tudósítások.

Az Odessai Ujság April. 11-dikén ezeket írja a' Török Országi táborból. „Bárod Geismar Grls jelenti, hogy a' folyó vizek minden felé megáradván, mi-nekutánna a' megindult jég az Olt és Schyl vizein minden hidakat elszagga-tott, azokon az áltajlás egy időre de-reglyék által állítatott helyre. — Gr. Langeron Grls jelenti, hogy a' Törökök Gyurgyevo várából Mártz. 10-dikén 3000 emberrel kiűtöttek. Ezt meg-értvén Gerken Gen. Májor, a' szélső őrizetnek azonnal segítségére sietett Fer-dinánd Fő Hertzeg Huszár Regimentjé-vel, 4 ágyúval, és egy Regiment Dóni Kozáksággal. Ezek az ellenséget Tur-bata falunál előtalálván megtámadták, 's egynéhány ágyúlovással rendtelenség-be hozván azt megszalasztották.

Ugyan az Odessai Ujság írja Apr. 15-dikén. Sizeboliból, Apr. 3-dikán költ levél szerént: „Itt minden kedvező állapotban vagyon. Két línea hajó Vár-nába ment innen, a' honnan 1500 em-

bert várunk. A' napokban egy olyan erősség készítésével lettünk készen; melly 500 embernek elegendő helyet ad, 8 ágyúval; ez szinte egy kis várral vetekedik és úgy meg van erősítve, hogy ostrommal megvenni lehetetlen. Belől erős kaszárnyák építtettek, mellyekben az egész őrizet könnyen elfér. Sizebolinak szép fekvése van. Két mértföldnyire hozzá három sorosan emelkednek az erdős hegyek, déli része szőlőkkel van beültetve. A' városban körül belől 500 ház van 2000 lakosokkal, kik vagy Görögök vagy Bolgárok. A' kikötője jó, igen alkalmas, mellyben a' hajók a' szélveszek ellen bátorságban lehetnek. A' líneahajók egy kártáts lövésnyi távolságra közelíhetnek benne a' parthoz. — A' Törökök minden figyelmetességeket Burgásra, Achioli, és Miszirria helyekre fordították. Hussein Basa Aghillához közelget seregével, melly Achiolihoz öt órányira esik, hogy akár-mellyik támadtának meg a' három hely között, onnan segítségére mehessen. — Egy török hajó, melly 32 és 34 fontos ágyú golyóbisokkal volt megterhelve, egy Görögnek vezérlésére bízott; a' ki azt, kedvezvén a' szél tzeljának, a' Sizeboli kikötőbe vitte bé, 's tudósította az ott lévő Briggnek (Ganimédnak) Kommandánsát, hogy Inada előtt, még két olyan, 's szintűgy golyóbisokkal megterhelt török hajó állana. A' Ganiméd erre Inadának vette útját. —

Ázsiai Török Országból jött tudósítások szerént, a' Török hadi erő Erserumnál gyülekezik öszve. Ezt a' várost és várat sietséggel igyeksenek minden módon megerősíteni és oltalmazható állapotba tenni. Megromlott falait jobbitgatják; árkokkal és palánkokkal körülveszik, és sok helyeken ágyúzósántzokat hánynak. Egyiptomból várják

a' Basa fiát is, a' ki Mórcából hazament volt, rendes katonaságból álló segítségével. Mindenből úgy látszik, hogy a' Törökök idején el akarják kezdeni az Oroszok ellen folytatandó hadakozást.

Nagy Brtiannia.

Parlamentbeli dolgok. A' Felső Házban April. 10-kén, midőn az Emancipations-Bill (Catholic Relief Bill, az Anglus törvény nyelvén) harmadszor felolvastatnék, Lord Camden volt az első, a' ki a' felolvasásnak sürgetésére felállott. Lord Granville hasonlóan sürgette, és örvendett rajta, hogy a' Bill valahára keresztül megyen. Lord Eldon kérte a' Házat, hogy halgatná ki figyelemmel — haszinte, a' mit ő mond tévelygésnek tetszenék is. „Imé 20 esztendeje, mióta én ezen Rendszabást ellenzem, segítettvén és bátorítottván egyfelől azoktól, a' kik fájdalom! most más gondolkozásban vannak; de másfelől olyan férjfiakkal ellenkezvén, a' kikről meg kell vallanom, hogy Országunknak legnagyobb emberei közé tartoztak. Alig fejezhetem ki, melly nehezen esett lelkemnek, hogy egygyel azok között, a' megboldogult Pitt Úrral, nem leheték e' pont felett egy gondolkozásban; az a' nagy ember — (itt a' Lord valami változás miatt, mellyet az Anglus Újság levelek nem írnak meg nyilvánban, darab ideig nem szólhatott) Kérem Uraságtokat — folytatá tovább szavait — legyenek erántam béketűrés-sel, úgy is talán utolsó beszédem ez a' Házhoz. Egyszersmind szentül fogadom, hogy mihelyt ez a' Bill keresztül megy, magamat a' Törvényhozásnak szemérmesen alája vetni kötelességemnek esmervén, mindent elfogok követni felháborodásomnak letsendesítésére, 's Hazámfiainak példám által való tanítására, hogy

a' Törvénynek sejtet hajtsanak. Akármű értelemben legyenek én a' fennforgó Kérdésre nézve, Isten őrizzen, hogy a' közönséges felháborodást nevelni akar-nám — magánosságban fogok rejteznii annak belső érzésével, hogy én kötelességemet megtettem. „Itt elkezdte a' Lord a' Billt ostromolni, felhordott minden Ellenvetéseket, mellyeket ő és mások az Emancipatio ellen valaha mondottak, és minekutánna hosszasan mutogatta, hogy a' Rendszabás Politikai tekintetből, ár-talmas, törvényes szempontból a' Con-stitutiot felforgatja; tsudálkozott rajta, hogy a' Ház, melly közelebb olly sok (45) Szó többséggel a' Kérdést vissza- vetette, most minden ok nélkül, más gondolatra tért, és ugyan azok a' Lor-dok, a' kik a' Supremat-Esküvést letet-ték, 105 voksal a' mostani Billt elfogad-hatták (Halljuk! kiáltja Hg Wellin-gton) „Am kiáltja a' nemes Hertzeg a' Halljukot, szólla tovább, én ugyan köszönöm az erántam ezzel mutatott figyelmetességet, de azért nem hitetheti el a' néppel annak helyes voltát, hogy a' Billt illyen hirtelen és erőszakosan vi-szi keresztül; sőt hamarább elhithetné azt velem, hogy ő most Persiában van (Halljuk! Halljuk! kiáltja Lord Holland). Az érdemes Báróhoz, a' ki most kiáltott, én nagy szeretettel vi-seltetem. Tudom, hogy mi nem egye-zünk gondolkozásunkban; esmérem én az ő Ideáit, de azt is tudom, hogy ez a' Bill elebb utóbb felforgatja az Aris-tokratiat és a' Monarchiát; ámbár az érdemes Bárónak annyival nagyobb lesz rajta az öröme.“ Kiterjeszkedett továb-ba a' Lord Irlandiának állapotjára, és tagadta, hogy az Emancipatio azon va-lamit javítana; a' közelebbi Irlandiai bé-kételenségeknek a' Katholikus Egyesü-letet vetette okául, és sajnálta, hogy az Egyesület ellen a' törvényeknek kemény-

sége elő nem vétetett. Mikor ő hajdan Altorney-General volt, akkor is hason-ló békételenségek támadtak Irlandiában, de mihelyt a' törvény fenytőveszszéjé-be nyultak, egyszerre megszüntek. „De tették e' — mondá tovább — az újjabb időkben valami éfélélt ellene? Ugyan mit tették O'connel Király ellen? (Nagy nevetés) mert O'connel Király ő, és egykor igazán is O'connel Király lesz, ha azon úton, mellyen elindult, tovább is menni engedik. Tsak nézzük meg azt az embert — igazán, a' 'Seb-jében hordja Plánumát a' Rebelliónak; 's azt kérdem bántotta e' valaki? Napon-ként lehetett hiallani szájából, hogy az Egyesület elnyomására hozott törvény méltó az Algiri Deyhez — 's ezen tisz-teletlen kifejezéseieért vonta e' valaki szá-madásra?“ Végre azzal a' nyilatkozta-tással rekesztette bé hosszú beszédjét, hogy ő készebb meghalni, mint a' Bill mellett voksolni. — Lord Harrowby, Lord Holland és Marquis Lansdowne feleltek meg Lord Eldonnak. — A' Norwichi Püspök egy rövid be-széddel oltalmazta a' Billt, kinyilatkoz-tatván, hogy ő mint az Evangyeliom szol-gája kötelességének tartja, a' békességet és felebaráti szeretetet nemcsak szóval tanítani, hanem tselekedettel is, a' men-nyire tehetségében áll, gyakorolni, ter-jeszteni és előmozdítani. A' Cumber-landi Hertzeg megmarad ellenzésében. Ő értésére adta az érdemes Hertzegnek (Wellingtonnak), hogy ha a' Parlamen-ti Vitatás közben valami ollyan ok jöne elő, a' melly ötlet értelmének hibás volt-áról meggyőzheti, egyszerre kész az Országglószék javallását elfogadni. De most is nem kevésbé van meggyőzette-ve mint eddig, ezen Rendszabásnak ve-szedelmes voltáról, 's azért azt ellenze-ni kötelességének esmeri. A' Sussexi Hertzeg buzgó részvétellel oltalmazta a'

Rendszabást, és a' Lordokat, kik az E-mancipatióra hajlani nem akarnak emlékeztette a' Charta Magnának ama szavaira: Nulli vendemus nulli differemus, nulli negabimus rectum et justitiam. — Végre minélutánna Hertzeg Newcastle, Lord Plunkett és más Lordok szólottak, Hg Wellington felállott a' Billnek mentésére, sajnálotta, hogy a' Cumberlandi Hertzegnek bizodalját elvesztette, 's megköszönte végre az érdemes Lordoknak, a' kik e' Billnek kivitelét nékie segítették, szívesiparkodásaikat. (Ekkor, a' mint már jelentettük, a' volksok megszámláltattak és a' Bill 5-adszor felolvasztatott).

Az Alsó Házban April. 13-kán és 14-kén a' Selyem-szövőknek nyomoruságos állapotja forgott fel, a' kiknek mióta a' Huskisson Úrtól béhozott szabad kereskedés felállott, keresetek nagyon alászállott. Fyler Úr azt tanácsolta, hogy az idegen Országi Selyemnek behozása tiltassék meg; de Humé, Thompson, Fitzgerald es Huskisson Urak, a' tilalomnak erősen ellene voltak, és a' szabad Kereskedést oltalmazták. „Az igaz, — azt mondák, — hogy ruhát Német Országból és selymet Frantzia Országból özönnel hordanak Angliába; de meg kell gondolni, hogy a' kik azt hozzák nem üresen mennek haza, hanem teméntelen Anglus mivekkel megrakodya. A' tilalom-törvények külömben is tsak papíroson állanak. Mit használt Buonapartenak, hogy az Anglus portékák ellen, még Majlandból és Berlinből is, adta a' Parantsolatokat? a' legutolsó jobbágya ís megtsalta Páris útszáin; az Anglus mivek Archangelen keresztül mentek Párisba. Olasz Országban az Anglus portékák éppen olyan keményen megvannak tiltva, mint a' Vol-

taire vagy Gibbon munkái; még is 2 milliom font sterlinget nyer Anglia esztendőnként Olasz Országból.“ — A' tanátslás visszszavettetett. — Peel Úr a' Londoni Politziának új regulázására egy Billt kíván a' Ház eleibe terjeszteni, mellyre az engedelmet meg is nyerte.

April. 15-kén mind a' Felső- mind az Alsó-Ház, a' bé álló Husvét Innepevégett, Üléseit April. 28-kára elhalasztotta.

London April. 18-kán Hg Eszterházy April. 16-kán Conferentiát tartott Hertzeg Wellingtonnal. — Brasiliából egy Fregát érkezett, mellyen Gróf Macao mint rendkívül való Követ a' Britanniai Udvarnál, jö, a' mint mondják a' Brasilia és Portugallia között lévő Egyeneltlenségeknek eligazítására meghatalmazva. — A' Conrier azt hiszi, hogy a' Parlament Husvét után nem sokára el fog oszlani. A' Ministereknek ez által több idejek lesz a' Külső dolgoknak figyelmes vitelére, és tagadhatatlan, hogy most nagyobb tekintettel léphetnek fel az Európai Nézőszínre, mint a' mult esztendőben. Hg Wellingtont most már nem úgy nézi Európa, mint nagy Hadi Vezért, hanem úgy is, mint szerentsés Ministert a' Kabinétben, a' kinek befolyása Európa tsendességének helyreállítására nem keveset fog tenni. Gordon Úrnak Konstantzinápolyi Követté lett neveztetése módot szolgálhat Angliának, hogy minden kedvező alkalmatosságot használhasson közbenjárásának ajánlására, az alatt míg másfelől Lord Heytesbury az Orosz Udvarnál hasonló szolgálatot tézzen a' békeségnek munkálására. Ezen békeséges Politikában, így végzi szavait a' Courier, Frantzia Ország 's kétségkívül Austria is szíves igyekezettel segíteni fognak bennünket.

Török Ország.

A' Konstantinápolyi posta April. 12-dikéről megérkezett. A' tudósítások között, mellyeket hozott nevezetesebbek röviden ezek: A' Szultán megjelent sok Basáktól és Vezérektől. késcértetve Apr. 5-dikén a' Bajram Innepén, egy Külső városi. Török Metselben, még pedig mind maga mind késerei az új katonai öltözetekben 's turbán helyett veres sapkában. — A' Nagy Vezér Reschid Mehmed Basa Mártz. 31-dikén Sumlába érkezett. — Miolta az Oroszok Szebolit elfoglalták, 's ott magokat megfészkeltek; a' tenger parti helyek mindenütt erősítettnek. Chosrew Basa Seraskier számos sereggel indult meg a' fővárosból Kara-Burnu-hoz, melly Midia és Konstantinápoly közt fekszik, Generál-Stábja között van Bolle Julius ezelőtti Bavarus Kapitány, a' kire bízott, hogy ott oltalom sántzokat készíttessen. — Bosnyák Országból, Skutariból és Macedóniából számos hadi seregek váratnak segítségül a' fő hadi szállásra. Azsiából naponként takarodik a' hadi nép a' fővároson keresztül a' táborba. — Ázsiai tudósítások szerint a' Törökök két tsatában győzedelmeskedtek az Oroszokon. A' Ramazán utolsó napjaiban a' szegényebb sorsú nép lázzadozni kezdett a' kenyér sütők körül, minthogy kenyeret nem kaphatott. Az ilyen helyeken naponként többször is megjelent a' Szultán, néha tsak egyedül maga, néha kevés késérekkel, vizsgálván, mi történik, 's a' tsendesség helyre állítására, magatette a' rendeléseket.

Frantzia Ország.

Páris April. 20-kán. A' Fő Rendek Háza April. 18-kán a' Hadi Fenytő-tör-

vény felett való tanátskozásait folytatta. — A' Követek Házában felolvastatott a' Szőlös Gazdáknak Esedező levelek, a' kik a' szőlőre vetett nagy Adóról, és a' Külföldre való kivitelnek hijjánosságáról panaszolkodtak, és segítségért reménykedtek. Gridaine Úr azt mondá: a' szőlő művelés túl ment az illendő határon, a' minek természetesen az a' következése, hogy a' bor megoltsódott. De hiszen az úgy van, minden elszaporodott mesteriségben 's Élet módjában. Gauier Úr a' szőlőkre vetett éktelen nagy adót kárhoztatta, 's az Adónak arányosabb felosztását a' különböző élet módjaira tanátsolta. A' Ház az Esedező levelet a' Finantz, Kereskedési, Belső és Külső Ministerekhez útasította, hogy a' dolgon, kiki a' mennyire ötet illeti, segítsenek.

Drovetti Úr az Egyiptomi Fő Consul háza kéredzett, kinek is helyébe ideig óráig Mimaut Úr a' Velentzei Frantzia Consul rendeltetett.

Hollandia.

A' General-Státusoknak Alsó háza April. 7-kén elkezdette és a' követő napokon folytatta tanátskozásait a' Jury behozása felett. Az egész tárgy 5 Kérdésekbe foglaltatik, úgymint: 1) Bé kell e' a' Criminális perelkbe a' JURYt hozni? 2) Legyen e' Jury a' Nyomtatási szabadság ellen való vétségekben? 3) Kelljen e' az Itélő-Juryt kívül Vádoló-Juryt is állítani? — Báró Secus, Luzac és Reenen Urak állítólag hosszas beszédek tartottak. A' vitatásoknak April. 11-kén még nem volt vége.

Száznál több Esedezőlevelek nyújtattak bé az Alsó-Házhoz, mellyekben a'

Nyomatásnak, Oskolai tanításnak, 's a' t. szabadsága kívántatik. Ezeknek foglatátját az April. 7-ki Úlésben Reenen Úr a' Háznak eleibe terjesztette, 's a' Ház az adott tudósítást kinyomtatatni rendelte.

Elegyes Dolgok.

Achaltzik várának az Oroszok által lett megvétele után, egy hivatalbeliszemélyt nevezett ki a' Generális a' végre, hogy az Achmed Metsetjének Könyvtárát vizsgálja meg, szedje rendbe, és a' benne találtató kéziratokból tudományos rendszerbe szedett Lajstromot készítsen. Hogy pedig a' munkában annál könnyebben boldogulhasson, az Achaltziki 70 esztendő s öreg Effendi rendeltetett mellé segítségül. A' kéziratok felhányása közben egy ágyú golyóbisra talála a' Tiszt, melly az ostrom alatt, a' falatálaltútvén, ott megakadt. Felvévén a' golyóbist, oda nyujtá az Effendinek ezen kérdéssel; hát ezt hová és mitsoda nevezet alatt írjam hé a' Lajstromba? A' liztes öreg, szomorúan emlékezvén feá, hogy a' megvehetetlennek tartatott erős vár ilyen eszközök által kényszerítették a' feladásra, kezébe vevé a' golyóbist, 's emelgetése között, rántzba szedett homlokkal, sóhajtvá, ezt felelé: Írja az Úr be ezen tzikely alá: „minden földi dolgok múlandók!“

A' Smyrnai Courier Márt. 29-kéről, — midőn egy Allortzás Bált, mellyet az Austriai Internuntius, Báró Ottenfels, Fársáng utolsó Vasárnapján Perában (Konstántzínápoly Külső Városában) adott, le írta, — így szóll a' leírás közben: „Hirtelen megjelent a' bálban két Allortzás Arabs, igen egyszerűen, de gazdagon öltözve. Nem köszöntek senkinek tsak az Internuntiusnak, mint Házigazdának, nem feleltek egy

kérdésre is, a' mellyel őket megszólították, és minekutánna néhány pillanatokig a' mulatságot figyelmetes kíváncsisággal nézték, ismét eltávoztak. Számos török Kísérők váraoztak a' Palota ajtajánál reájok. Testek hordozásának és járásoknak méltósága kétségenkívül valóvátette, hogy ezen Allortzások Törökök, még pedig, nagy méltóságú Törökök voltak, mivel elmentekkor szokatlan bökezüségnek hagyták jeleit a' tselédségnél. Ezen két Allortzásról kitudni egyebet nem lehetett, hanem hogy egy ladik (még pedig népesebb mint a' milylen rendesen a' Privát-embereké) a' Szerrály végénél felvévén a' két esmerellent, Perába és onnan ismét vissza a' Szerrály végéhez vitte őket.“

Ezen leíráshoz, melly — ki vévén „a' szokatlan bökezüségnek a' tselédségnél hátra hagyott jeleit“ — valóságon épült, egy Kereskedőlevél Konstántzínápolyból Mártz. 26-ikáról (az April. 24-iki Allgemeine Zeitungban) ezt adja: „Ki gondolta volna, hogy ezek, a' mint azután kitudódott, a' Szultán és a' Kedveltje Berber-Basi voltak!“ — Mi hiteles kutfőből merítve bizonyosokká tehetjük Olvasóinkat, — ezt teszi hozzá az Austriai Beobachter szerkeztetője, — hogy ez a' ki tudódás pusztá költemény, és azok közzé a' száma nélkül való Mesék közzé tartozik, mellyekkel bizonyos Ujságlevelek a' Közönséget naponként ámitják.“

A' Nassaui Hertzegségbeli Rendel Gyűlése Wiesbadenben April. 14-kén eloszlott. — A' Hesseni Kir. Hertzeg Báró Rothschild Anselm Urat (Báró Rothschild Salamon fíját) Finantz-Tanátsossá nevezte. — A' Jóreménység fokáról jött tudósítások szerént, a' híres Király Tsáka (vagy Sáka) megöletett. Testvérjei Dingán és Umslan-

gan nem szenvedhetvén kegyetlenségét, gyilkot vertek belé, 's holt testét a' Vadállatoknak vetették. A' Király utánna hihetően Dingan lesz, a' ki a' fejéreknek barátja. — Madagaskárban mióta a' Király Radama megholt, szünetlen háboruságok uralkodnak; a' Királyné igen kegyetlen Despotismust üz.

Magyar Ország.

A' Pesti Magyar Muzeum újra igen jeles régi Római maradványok gyűjteményével neveltetett. Valamint már ez előtt Fels. Jó'sef Nádor Ispány Ó Ts. K. Fő Hertzegsége, egy ilyen gyűjteményt Szombathelyen Farkas László Úrtól megvett, és azzal a' Nemzeti Muzeumot méltóztatott megajándékozni; úgy most ugyan ott a' mult Septemberben meghalálozott Petrik Úrtól maradtott e' féle ritkaságokat Fő Méltóságú Hertzeg Batthyányi Fülep Ur, Ns Vas Vármegye Fő-Ispánya 4,500 váltó forintért megvásárolta, és a' Nemzeti Muzeumnak ajándékozta, és azokat tulajdon költségén Pestre szállíttatta. Ő Hertzegségének ezen példás Hazafiui kegyes buzgósága, mellyel a' Haza boldogulását munkálódja, megújítja a' Nemzetben eránta viseltető háládatos érzését, megemlékezvén, hogy Ő Hertzegsége a' felállítandó Magyar Akadémiára is olly nagy lelkű nemes ajándozatot (50 ezer forintot) ajánlott.

N. Károlyból a' Mélt. új Fő-Ispányi Helytartó' bévezetéséről illy bővebb tudósítást közölnek: A' f. e. Márt. 16-dikán ült be a' Méltóságos Báró, Fő-Ispányi Hivatal-Helytartói Székébe, N. Károlyban mint a' Megye Köz Gyűléseinek rendes helyén. 14-dikén indult Sárközi kastélyából Szatmár Városa felé, mellynek határán a' Városbeli Fő Tiszt. Káptalannak Követei, a' Katona Tiszt-

ség, 's a' Városi Követek által illő tisztelettel fogadtatván, általok, úgy a' Polgári forma ruhás Katonaság által Szatmárra a' Püspöki Residentziába kísértett, hol azon éjjel meghált. Más nap hasonló tisztelet tétellel elindulván, Dobon az ott egybe sereglett T. Vármegyei fenyves Követség által fogadtatott, 's T. Geöcz Ferentz Al-Ispány Úr által ékes magyar Beszéddel köszöntetett, különös örömet jelentvén a' tisztelt Al-Ispány Úr azon, hogy a' Méltóságos Administrátor Urat azon helyen, azon szobában fogadhalja, mellyen és a' mellyben az előtt 27 esztendővel bódogult Attya néhai Méltóságos Id. Geöcz Ferentz Kir. Tanácsos Ur, 's Szatmár Vármegyének hajdani Első Al-Ispánya, a' Méltóságos Administrátor Úrnak édes Attyát Nagy Méltóságú Hajnácskői, 's Vécsei Id. Vécsey Miklós Ts. K. belső titkos Tanácsos Urat Ő Exját, midőn Fő-Ispányi Szeker' elfoglalására ott keresztül utazott, elfogadta. Innen számos Követség által kísértetve tovább indulván, Kis-Majténál a' T. Vármegyének 50 Nemesekből állott lovas Bandériuma, úgy szinte több előkelő kék selyeminges, arany paszományos nemessége, azontúl a' Károlyi háttárban a' főbb Nemes Uraknak gazdagon öltözött, tzifra paripákon lovagló tsapatja várakozott reá, kiknek vezetése közt estvère Károlyba, hol a' T. Vármegye Rendeinek Küldöttsége várakozott reá, beérkezett, 's általok Méltóságos Kis-Dobronyi I'saak Sámuel Ts. K. Tanácsos, és Első Al-Ispány Úr vezérlése alatt azonnal örvendező tisztelkedéssel fogadtatott.

Márt. 16-dikán a' Rendek, a' Sz. Lélek segítségül hívása végett a' R. Kátholikum templomba mentek, hol Mélt. Hám János Szatmári Püspök Úr Nagy Misét tartott. Innét visszatérvén, a' T. Rendek Köz Gyűlés tartásra igen számosan egybe sereglettek, 's a' Méltóságos

Administrátor Urat, Fő Tiszt. Schlakta Márton Kanonok Ur vezérlése alatt, előlúli széke' elfoglalására meghívták. Ki is azt kevés idő mulva tellyesítvén, 's a' F. Királyi Diplomának felolvasása után T. Berentzei Kováts Sándor Fő Jegyző Ur által a' Megye nevében alkalmazottséghez szabott érzékeny beszéddel, a' Státusok által pedig harsogó Eljen kiáltásokkal tiszteltetett, melly beszédet a' Mélt. Ur fontos és a' köz örömet 's bizodalmat újabban megerősítő válaszzal visszazonozott, és a' szokott Hitet, mellyet előtte a' tisztelt Ur olvasott fel, letette; ezzel a' köz tárgyak folytatását elkezdette, 's azokat végezve a' jelen voltak közül többeket, nevezetesen tisztelt M. Püspök Urat úgy Mélt. Gróf Majláth József Urat, Tábla-Bíráknak kinevezvén, a' Gyűlést eloszlatta.

Ezt követte a' Vármegye két Szálájában több száz személyekre készített pompás ebéd. — Estve a' Város' nevezetesebb utszái 's házai kivilágosítottak. Ezek közt a' Városháza, annak ablakiban tündöklött szép magyar Versekre nézve, méltó említést érdemel. Mellyek közül egyet ide foglalunk:

Vécsey száll, más Vécseykél, két Nap ragyog,
 egyik
 Estveli bibor alatt, a' másik reggeli fényben.

T u d ó s í t á s.

a' Dunán való Gőz-hajókázásról.

Már közhírül adatott volt az Újságok által, hogy Andrews és Prichard Urak, a' kik a' Geneva és Co-

mo tavakon, továbbá a' Pó vizén járó Gőz-hajók' építése által annyira elhíresedtek, Bétsbe megérkeztek, és a' Dunán való Gőz-hajókázás' tökéletes megállapítása végett egy Aktziás-Társaságot szándékoznak formálni. Ez a' Társaság éppen most formálódik; 's tétlja az, hogy az Ausztriai Birodalomnak ezen fő Folyóján egy 60 ló erejű Gőz-hajó; mellyet Andrews és Prichard Urak, 100 ezer forintokért készítenek, valamint utazókkal, úgy portékákkal is járjon. Az Aktziáknak fele, — egy egy 500 pengő ftjával, — már el kelt alá írás útján. Az Aktziáknak eddig való tulajdonosit, míg továbbk rendelés tevődnek, egy Ki-nevezettség ábrázolja, mellyet e' következő Urak tesznek, ú. m. Benvenuti J., B. Friesenhof, B. Geymüller Imre, B. Puthon János, és Ns. Sina János Urak. Azoknak, a' kik mint Aktziák-tulajdonosi magokat aláírni szándékoznak, tessék magokat, Bétsben Schuller Ur és Társainál, „Am Hof Nro 529.“ Pesten pedig Kappel Ur és Társainál jelenteni, a' hol a' pénzt is letenni, és az eddig magokat alá írt Aktzionárius Uraknak neveiket látni lehet.

Béts. A' ma kiadatott felsőségi meghatározás szerént Május hónapban tsak az 1 krajtzáros kerek és közönséges zsemlyék fognak azon nehézségekben süttetni, mint a' mult hónapban; ellenben minden másféle zsemlyék és kenyerek kisebbre süttetnek, a' kiszabott árok szerént. A' marha húsnak fontja 8 ezüst vagy 20 Váltó krajtzáron meghagyatott.

A' mai Újság mellett küldjük az Olvasó Könyvtárnak 8-dik árkusát minden tisztelt Olvasóinknak.

Szerkeztető és Kiadó M á r t o n J ó s e f, Professor. (Untere Bäcker-Strasse Nro 742.)

Nyomtató Haykul Antal. (Obere Bäcker-Strasse Nro. 752.)